

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

*МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЕРЖАВНОГО ПОДАТКОВОГО УНІВЕРСИТЕТУ*

**COMBAT HORTING AND ACTIVITIES
OF UKRAINIAN LAW ENFORCEMENT
AUTHORITIES**

ІРПІНЬ – 2022

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА МИТНОЇ СПРАВИ
КАФЕДРА ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

***МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ***
**БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ**

**03–04 січня 2022 року
м. Ірпінь**

*Рекомендовано до друку Науково-методичною колегією
Національної федерації бойового хортингу України
(протокол від 08.01.2022 № 11).*

Організаційний комітет конференції

Голова оргкомітету:

Чмелюк В. В. – кандидат юридичних наук, професор кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету, полковник податкової міліції, учасник бойових дій.

Голова науково-методичної ради оргкомітету конференції:

Єршоменко Е. А. – професор кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ ЗС України, учасник бойових дій.

Заступники голови оргкомітету:

Гришук В. Л. – кандидат юридичних наук, начальник кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету, підполковник податкової міліції, учасник бойових дій;

Бухтіяров О. А. – кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету, учасник бойових дій.

Члени оргкомітету:

Параниця С. П. – кандидат юридичних наук, професор кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету, учасник бойових дій;

Антоненко С. А. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету;

Бадьора С. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету;

Гарбовський Л. А. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри правоохоронної діяльності Державного податкового університету.

Є80 Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 03–04 січня 2022 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Державний податковий університет [та ін.]. – Ірпінь, 2022. – 1738 с.

Збірник містить наукові роботи учасників конференції, дослідження з педагогіки, психології, філософії, історії, теорії і методики викладання бойового хортингу, проведені відповідно до угоди про співпрацю між Національною федерацією бойового хортингу України та Державним податковим університетом. Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

НАУКОВИЙ АНАЛІЗ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОЇ ВИХОВАНOSTI УЧНІВ ШКІЛЬНОГО ГУРТКА БОЙОВОГО ХОРТИНГУ

ЄРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович

Державний податковий університет

Анотація. У даній науковій статті характеризується бойовий хортинг як засіб військово-патріотичного виховання та формування почуття патріотизму школярів, особливості планування обсягу та інтенсивності заходів військово-патріотичного виховання учнів спортивних секцій та гуртків бойового хортингу в процесі навчально-тренувальної роботи, визначено елементи бойового хортингу, які входять у комплекс виховних засобів спортсменів шкільного віку, проаналізовано методи та форми підготовки спортсменів школярів із застосуванням засобів сучасного національного виду спорту бойового хортингу та підходи до визначення сутності, змісту і завдань навчально-спортивної діяльності в дитячих шкільних гуртках. Наголошується на тому, що успішні педагогічні колективи закладів загальної середньої освіти правильно роблять, коли розширюють виховні функції батьків і залучають їх до активної військово-патріотичної роботи. Патріотичне виховання має охоплювати всіх учасників навчально-виховного процесу, сприяти формуванню у дітей та утвердженню у педагогів і батьків національних та загальнолюдських цінностей, особистісних якостей, що притаманні громадянину України. Досвід країн загальноосвітніх шкіл свідчить, що залучення активу батьків до життя школи, обговорення важливих питань навчальної та виховної роботи, їх безпосередня участь у проведенні найрізноманітніших військово-патріотичних виховних заходів дає можливість педагогічним колективам правильно спрямувати свою виховну роботу, виробити єдину лінію та координувати виховні зусилля школи, батьків та громадськості.

Ключові слова: дослідження військово-патріотичного виховання, бойовий хортинг, учні школи, підготовка юних спортсменів, патріотичне виховання, захист України.

Актуальність наукового дослідження. Дослідження проблеми військово-патріотичного виховання школярів під час занять бойовим хортингом проводилося впродовж 2018–2021 років у три етапи. Для досягнення завдань роботи був проведений констатувальний етап (2018–2019 рр.) експерименту, загальна мета якого полягала у діагностуванні рівнів військово-патріотичної вихованості в означеній категорії учнів [1–11; 19–32]. Констатувальний етап передбачав також дослідження ставлення, мотивації й інтересу школярів до занять українським національним видом спорту бойовим хортингом, виявлення причин, які заважають школярам займатися бойовим хортингом, тощо.

Виклад основного матеріалу. Діагностика військово-патріотичної вихованості в учнів експериментальних шкіл здійснювалася за допомогою визначених нами критеріїв та їх показників.

Зокрема, *когнітивний* критерій має такі показники:

уявлення про сутність військово-патріотичного виховання та психофізичні й виховні можливості бойового хортингу;

розуміння цілей та змісту занять бойовим хортингом;

знання про способи досягнення цілей, концентрування уваги та власних фізичних і душевних сил.

Показники *емоційно-ціннісного* критерію:

прагнення долати зовнішні й внутрішні перешкоди засобами бойового хортингу;

стремління до успіху в оволодінні бойовим хортингом;

бажання виявляти військово-патріотичну вихованість під час спортивно-масових заходів з бойового хортингу.

Сформованість *діяльнісно-практичного* критерію визначалася за такими показниками:

уміння завершувати розпочату справу;

вправність щодо вирішення завдань засобами бойового хортингу;

здатність виявляти військово-патріотичну вихованість у вчинках загалом та під час занять бойовим хортингом.

Критерії і показники військово-патріотичної вихованості школярів засобами бойового хортингу зазначені у таблиці 1.

Також, за допомогою критеріїв і показників, визначено рівні військово-патріотичної вихованості школярів у процесі занять українським видом єдиноборства бойовим хортингом, а саме: високий, середній і низький.

Старші школярі з *високим рівнем* військово-патріотичної вихованості мають уявлення і знання про сутність військово-патріотичного виховання та відповідні психофізичні й виховні можливості бойового хортингу; ґрунтовні знання про способи досягнення поставлених цілей, концентрування уваги, власних фізичних і душевних сил, розвиток витривалості; розуміють цілі та зміст занять бойовим хортингом [12–18]. Учні з означеним рівнем вихованості виявляють військово-патріотичне виховання під час спортивно-масових заходів з бойового хортингу, прагнуть завершувати розпочату справу, вміють долати зовнішні й внутрішні перешкоди, беруть активну участь у підготовці та організації занять бойовим хортингом, проявляють здатність мобілізувати знання, увагу, фізичні сили для вирішення поставлених завдань під час занять бойовим хортингом та у повсякденному житті.

Таблиця 1

Критерії і показники військово-патріотичної вихованості школярів засобами бойового хортингу

Критерії	Показники
Когнітивний	уявлення про сутність військово-патріотичного виховання та психофізичні й виховні можливості бойового хортингу
	розуміння цілей та змісту занять бойовим хортингом
	знання про способи досягнення поставлених цілей, концентрування уваги та власних фізичних і душевних сил
Емоційно-ціннісний	прагнення долати зовнішні й внутрішні перешкоди засобами бойового хортингу
	стремління до успіху в оволодінні бойовим хортингом
	бажання виявляти військово-патріотичну вихованість під час спортивно-масових заходів з бойового хортингу
Діяльнісно-практичний	уміння завершувати розпочату справу
	вправність щодо вирішення поставлених завдань засобами бойового хортингу
	здатність виявляти військово-патріотичну вихованість у вчинках та під час занять бойовим хортингом

Середній рівень притаманний тим школярам, які недостатньо розуміють сутність військово-патріотичного виховання та зміст занять з бойового хортингу, психофізичні й виховні можливості цього виду спорту, мають неповні знання про способи досягнення поставлених цілей, концентрування уваги, власних фізичних і душевних сил, розвиток витривалості, недостатньо розуміють цілі занять бойовим хортингом [33–48]. Учні із середнім рівнем військово-патріотичної вихованості не завжди самостійно беруть участь у підготовці та організації занять бойовим хортингом; вибірково проявляють здатність мобілізувати знання, увагу, фізичні й душевні сили для вирішення поставлених завдань під час занять бойовим хортингом; епізодично завершують розпочату справу до кінця, виявляють військово-патріотичне виховання у вчинках та на заняттях з бойового хортингу.

Для учнів з *низьким рівнем* військово-патріотичної вихованості характерне нерозуміння сутності означеної якості та відповідних психофізичних і виховних можливостей бойового хортингу, брак знань про способи досягнення поставлених цілей, невміння концентрувати увагу, власні фізичні і душевні сили, розвивати витривалість; неусвідомлення і нерозуміння цілей та змісту занять хортингом.

Старшокласники з низьким рівнем військово-патріотичної вихованості не вміють і не хочуть самостійно брати участь у підготовці та організації занять хортингом; у них простежується небажання мобілізувати знання, увагу, фізичні та душевні сили для вирішення поставлених завдань під час занять хортингом та в повсякденному житті.

Ступінь сформованості військово-патріотичної вихованості у школярів визначався за допомогою таких методів та методик:

1. Для отримання даних за показниками *когнітивного* критерію були здійснені: анкетування, тестові завдання, індивідуальні бесіди з дітьми, дидактичні вправи тощо.
2. Для отримання даних за показниками *емоційно-ціннісного* критерію використано: тестові завдання, бесіди, метод вирішення проблемних ситуацій, робота в міні-групах.
3. Для отримання даних за показниками *діяльнісно-практичного* критерію були запроваджені: метод змагання, медико-біологічний контроль, рольові ігри, педагогічне спостереження за процесом військово-патріотичного виховання у школярів на уроках фізичної культури та під час проведення навчально-тренувальних занять у секціях з бойового хортингу та вільного спілкування тощо.

У констатувальному етапі експерименту взяли участь школярі віком 16–17 років 20 закладів загальної середньої освіти із 17 регіонів України: м. Києва, Волинської, Дніпропетровської, Житомирської, Закарпатської, Запорозької, Івано-Франківської, Київської, Львівської, Миколаївської, Одеської, Полтавської, Сумської, Херсонської, Хмельницької, Черкаської, Чернігівської областей.

У кожній з цих шкіл були визначені експериментальні і контрольні групи [49–67]. До експериментальних груп увійшло 126 школярів, до контрольних – 130 учнів. На різних етапах експерименту дослідженням було охоплено 256 старших школярів, 26 учителів, тренерів, вихователів та інших педагогічних працівників.

Вивчення знань школярів щодо змісту таких понять, як бойовий хортинг, спортивно-масова робота здійснювалося шляхом анкетування. На початку експерименту, в процесі опитування, учням пропонувалося відповісти на такі запитання: “Які відчуття найчастіше переполюють вас під час занять і змагань з бойового хортингу?”. Учні зазначали, що найчастіше відчувають радість, отримують задоволення від нової для них спортивно-масової роботи. Хоча були й такі, які виявляли невпевненість, страх тощо.

На запитання “Який твій настрій під час організації змагань з бойового хортингу та спортивно-масової роботи?” 28,36 % старших школярів відповіли, що гарний та радісний, у свою чергу, 31,34 % учнів 1–2 класів зазначили, що перемінний, і відповідно 40,3 % – сумний.

Стосовно запитання “Що найчастіше викликає в тебе позитивні емоції під час рухливих ігор, занять бойовим хортингом та в процесі спортивно-масової роботи?”, то хлопчики старших класів схилилися до відповідей про можливість бути сильним та навчитися змагатися з однокласниками, а дівчатка зазначали, що їм важлива оцінка й похвала вчителів, вихователів.

Щодо цікавості – то відсоток приблизно однаковий як у хлопців, так і в дівчат, оскільки український національний вид спорту бойовий хортинг є новим видом діяльності, який приховує в собі невідоме, що викликає у старших школярів інтерес, але з обережністю [68–83]. Також важливою для нашого дослідження була інформація про джерела ознайомлення школярів із сутністю таких якостей, як військово-патріотична вихованість, стриманість, старанність, бажання займатися рухливими іграми з елементами бойового хортингу, історією спорту, бойовим хортингом та фізкультурно-масовою роботою (таблиця 2).

Таблиця 2

Джерела отримання старшокласниками інформації з військово-патріотичного виховання, стриманості, історії спорту, рухливих ігор, бойового хортингу та фізкультурно-масової роботи

№ з/п	Відповіді школярів	Кількість школярів	Відсоток від загальної кількості школярів
1.	Батьки	86	33,59
2.	Учителі фізичної культури, школярі, тренери, вихователі	73	28,52
3.	Підручники	19	7,42
4.	Бабуся й дідусь	17	6,64
5.	Сестри й брати	10	3,91
6.	Старші учні	8	3,13
7.	Інтернет	7	2,73
8.	Друзі	6	2,34

9.	Спортивні візці, спортсмени бойового хортингу	6	2,34
10.	Мультфільми, кінофільми	6	2,34
11.	Телепрограми	5	1,95
12.	Спортивні гуртки, секції з бойового хортингу	5	1,95
13.	Позакласна діяльність	5	1,95
14.	Не відповіли	3	1,17
Разом		256	100

Наведені в таблиці 10 результати опитування свідчать, що для учнів старших класів у засвоєнні інформації про зміст військово-патріотичного виховання, старанності, рухливі ігри з елементами бойового хортингу, історію спорту й фізкультурно-масову діяльність найбільш авторитетними є батьки (про це зазначили 86 школярів (33,59 %)); вчителі фізичної культури, старших класів, тренери, вихователі (73 учні (28,52 %)); 19 (7,42 %) старших школярів відповіли, що отримують інформацію з підручників; 17 дітей (6,64 %) – від бабусі й дідуся тощо [84–93]. Але варто зауважити, що старші школярі користуються інформацією з різних джерел рідко, оскільки у них поки що недостатньо розвинуті вміння самостійно приймати рішення, працювати, виконувати доручення батьків та учителів, що характеризує одну з проблем учнів старшого шкільного віку.

Результати відповідей школярів засвідчили, що батьки намагаються їх виховати працьовитими, навченими підтримувати порядок й хорошу поведінку, з шанобливим ставленням до старших людей, старанними, готовими прийти на допомогу товаришу, слухняними, дисциплінованими, відповідальними, стриманими, впевненими у собі й у своїх силах, уважними, винахідливими, цілеспрямованими, терплячими, здатними дотримуватись здорового способу життя й режиму дня, стежити за своєю поставою, правильно харчуватися.

Також старшокласники відмічають, що батьки розповідають про шкідливі звички людей і часто вдаються до заборон і обмежень їхніх бажань і намірів, що їм не завжди подобається, тощо.

Для визначення рівнів військово-патріотичної вихованості у школярів засобами бойового хортингу вивчалось їхнє розуміння обов'язків у сім'ї, шкільному колективі, спортивному житті школи.

Найбільш поширеними відповідями дітей щодо власних обов'язків були такі: допомога батькам у прибиранні домівки, поливанні квітів та інших рослин, допомога вчителям витерти шкільну дошку, роздати зошити, письмові завдання, допомогти вчителям фізичної культури в розташуванні спортивного інвентаря (м'ячі, фішки), перевірки наявності спортивної форми в однокласників тощо. Виявилось, що лише 24,4 % школярів мають постійні обов'язки в сім'ї, одно- або дворазові доручення виконують – 39,6 %, не виконують ніяких доручень – 31,5 %, не відповіли – 4,5 % школярів.

Результати дослідження також показали, що в шкільному колективі та спортивному житті школи лише 17,7 % школярів мають постійні обов'язки, одно- або дворазові доручення виконують – 48,3 %, не виконують доручень – 29,2 %, не відповіли – 4,8 % школярів.

Ефективність методики військово-патріотичного виховання школярів під час занять бойовим хортингом залежала від реалізації проміжних завдань, а саме: навчити учнів уважно слухати й виконувати доручення вчителів фізичної культури, старших класів, тренерів з бойового хортингу; формувати у дітей цього віку вміння розповідати про невдачі та труднощі, які виникають у процесі спортивно-масової роботи; сприяти розвитку в учнів логічного мислення, що необхідно під час одноборства з бойового хортингу; формувати у школярів уміння самовиховання як вищої форми розвитку особистості, зокрема й засобами рухливих ігор; прищеплювати прагнення старанно ставитися до навчально-виховної роботи, якісно виконувати запропоновані педагогами фізичні вправи з елементами бойового хортингу; сприяти розвитку природних здібностей дітей засобами бойового хортингу, які характерні для старшого шкільного віку; розвивати інтерес до рухливих ігор, спортивно-масової роботи, бойового хортингу тощо.

Варто зазначити, що від якості навчально-виховної роботи засобами бойового хортингу, різноманітності застосованих форм і методів, від того, якого рівня вольових якостей набули учні, залежить і їхній рівень військово-патріотичної вихованості [94–99]. Під час організації експериментальної діяльності нами проводилися бесіди з учителями фізичної культури, тренерами з бойового хортингу, вихователями старших класів для визначення рівнів військово-патріотичної вихованості учнів, можливості внесення змін до чинної навчальної програми для забезпечення виховання означеної якості у школярів засобами бойового хортингу, рухливими іграми, фізичною культурою тощо. Бесіди були спрямовані на те, щоб з'ясувати в педагогічних працівників, якими

методиками, програмами, педагогічними умовами, формами навчально-виховної роботи вони користуються; що є для них головним під час організації спортивно-масової роботи; які якості вчителів фізичної культури розвивають у школярів засобами бойового хортингу; які проблеми найчастіше турбують під час проведення навчально-тренувальних занять і чи є в закладах загальної середньої освіти необхідний спортивний інвентар.

Результати бесід з учителями фізичної культури, тренерами з бойового хортингу, вихователями дали нам змогу визначити рівні військово-патріотичної вихованості школярів; уточнити й удосконалити зміст виховного процесу з старшими школярами в експериментальних закладах, програми з бойового хортингу; підібрати якісні педагогічні умови, форми і методи, які необхідно застосовувати в експериментальних групах для військово-патріотичного виховання школярів, формування відповідних знань та умінь засобами бойового хортингу і рухливими іграми; підготувати вчителів фізичної культури до військово-патріотичного виховання старших школярів, оскільки від учителя значною мірою залежить ефективність виховного процесу; визначити, яке місце посідає військово-патріотичне виховання на уроках фізичної культури, під час рухливих ігор та занять бойовим хортингом і які відмінності між контрольними та експериментальними групами; забезпечити належну взаємодію школи з сім'єю щодо військово-патріотичного виховання школярів засобами бойового хортингу; зібрати необхідну інформацію, яка допомогла нам ефективно провадити військово-патріотичне виховання учнів засобами бойового хортингу.

Також під час експериментальної роботи ми запропонували старшокласникам дати відповіді щодо власних спортивних прикладів (ідеалів). Описуючи таку людину-спортсмена, учні старших класів частіше звертали увагу на своїх батьків, які є для них основними лідерами, авторитетами, людьми, які найкращі у будь-якій діяльності, у тому числі спортивній. Наприклад, для хлопчиків найсильніший тато, для дівчаток мама є найспритнішою та найшвидшою. Дієвим для визначення рівнів військово-патріотичної вихованості школярів був метод педагогічного спостереження, який використовувався у процесі занять фізичною культурою, рухливими іграми, змагальної діяльності й спортивно-масової роботи. Спільно з учителями старших класів, фізичної культури, тренерами з бойового хортингу й вихователями здійснювалося вивчення поведінки школярів на уроках фізичної культури, під час спортивної години, в позанавчальний час; активності й зацікавленості учнів у процесі проведення рухливих ігор, спортивно-масових засобів; ставлення школярів до військово-патріотичного виховання у процесі занять бойовим хортингом; фізичного та емоційного стану учнів.

Висновки. Таким чином, можна зробити висновки, що зі зміною елементів змісту військово-патріотичного виховання юних спортсменів бойового хортингу змінюються і його форми, а отже, необхідно здійснювати планування обсягу та інтенсивності виховних заходів для учнів бойового хортингу в процесі навчально-тренувальної роботи.

У даному науковому дослідженні визначено та характеризувано єдність школи та сім'ї у військово-патріотичному вихованні спортсменів бойового хортингу шкільного віку, особливості планування обсягу та інтенсивності заходів військово-патріотичного виховання учнів спортивних секцій та гуртків бойового хортингу в процесі навчально-тренувальної роботи, визначено елементи бойового хортингу, які входять у комплекс виховних засобів спортсменів шкільного віку, проаналізовано методи та форми підготовки спортсменів школярів із застосуванням засобів сучасного національного виду спорту бойового хортингу та підходи до визначення сутності, змісту і завдань навчально-спортивної діяльності в дитячих шкільних гуртках.

Перспективою подальших досліджень є розробка навчальних програм з бойового хортингу з урахуванням планування обсягу та інтенсивності фізичних вправ бойового хортингу в процесі навчально-тренувальної роботи, освоєння військово-прикладних елементів, збереження здоров'я учнів і специфіки освітньої діяльності закладів освіти.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антоненко С. А. Підготовка професійних захисників України у системі бойового хортингу / С. А. Антоненко, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 52–62.
2. Бабурнич С. А. Професіограма спортивного судді з бойового хортингу / С. А. Бабурнич, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 343–353.

3. Бадьора С. М. Методи психічної саморегуляції співробітників правоохоронних органів у системі бойового хортингу / С. М. Бадьора, Е. А. Єрьоменко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 334–346.
4. Біла В. Р. Військово-патріотичне виховання школярів і студентів у процесі занять бойовим хортингом / В. Р. Біла, Е. А. Єрьоменко, В. В. Чмелюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 242–254.
5. Бобік С. П. Формування професійно-психологічних здібностей співробітників правоохоронних органів у процесі занять бойовим хортингом / С. П. Бобік, Е. А. Єрьоменко, С. П. Параниця // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 23–38.
6. Боднарчук О. Г. Бойовий хортинг для підготовки співробітників правоохоронних органів / О. Г. Боднарчук, Е. А. Єрьоменко, В. Р. Біла // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 226–242.
7. Бондарчук В. В. Бойовий хортинг як засіб формування професійно-прикладних якостей курсантів і працівників силових структур / В. В. Бондарчук, Е. А. Єрьоменко, В. В. Чмелюк // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 188–200.
8. Брухно Ю. С. Бойовий хортинг як засіб формування фізичної культури студентів і курсантів / Ю. С. Брухно, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 200–214.
9. Буток О. В. Бойовий хортинг і здоров'я людини / О. В. Буток, Е. А. Єрьоменко, В. Е. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 564–575.
10. Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг як система підготовки українського професійного воїна-патріота / О. А. Бухтіяров, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 126–139.
11. Вехтев В. В. Бойовий хортинг у військовому мистецтві / В. В. Вехтев, Е. А. Єрьоменко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 827–840.
12. Вишницький І. О. Застосування прийомів боротьби у різних видах єдиноборств / І. О. Вишницький, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпро : ДДІФКіС, 1996. – С. 57–72.
13. Ганчева В. І. Бойовий хортинг: методика застосування дихальних вправ у процесі занять / В. І. Ганчева, Е. А. Єрьоменко, Г. А. Коломоець // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 667–682.
14. Гарбовський Л. А. Бойовий хортинг і методика викладання у закладах вищої освіти / Л. А. Гарбовський, Е. А. Єрьоменко, В. Л. Гришук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 155–173.
15. Гречана Л. О. Бойовий хортинг у системі початкової школи закладів загальної середньої освіти / Л. О. Гречана, Е. А. Єрьоменко, С. М. Солодько // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28–29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіти», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 554–563.
16. Гречаний О. М. Методика викладання бойового хортингу в процесі гурткової роботи у закладах загальної середньої освіти / О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 251–262.

17. Гришук В. Л. Бойовий хортинг як засіб професійно-прикладної підготовки правоохоронців до виконання службово-бойових завдань з протидії контрабанді у районах здійснення операції об'єднаних сил / В. Л. Гришук, Е. А. Єрьоменко, О. А. Бухтіяров // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 59–73.

18. Деркач О. В. Розвиток фізичних якостей у співробітників правоохоронних органів засобами бойового хортингу за методом функціонального тренування / О. В. Деркач, Е. А. Єрьоменко, О. В. Бутко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 384–403.

19. Довгань Н. Бойовий хортинг як інструмент соціалізації студентів закладів вищої освіти / Н. Довгань, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 177–186.

20. Ерёмченко Э. А. Хортинг – философия украинского единоборца / Э. А. Ерёмченко // Боевые искусства – ключи к совершенству. – 2012. – № 6. – С. 4–5.

21. Єрьоменко В. Засоби профілактики основних стоматологічних захворювань у студентів, курсантів, спортсменів бойового хортингу та співробітників правоохоронних органів / В. Єрьоменко, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 116–126.

22. Єрьоменко В. Е. Медичний контроль змагальної діяльності з бойового хортингу / В. Е. Єрьоменко, Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 195–215.

23. Єрьоменко В. Стоматологічне здоров'я дітей та молоді як чинник спортивних успіхів у бойовому хортингу / В. Єрьоменко, Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 96–111.

24. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг. Навчальна програма спортивної секції з бойового хортингу для учнів середнього шкільного віку 5–9 класів : навч. програма / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Інститут модернізації змісту освіти. – ГС «НФБХУ», 2021. – 127 с.

25. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – виховна система школярів України / Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 240–251.

26. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг – професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України : монографія / Е. А. Єрьоменко ; Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, Національна федерація бойового хортингу України. – К : ГС «НФБХУ», 2020. – 203 с.

27. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг у системі професійної підготовки співробітників державних правоохоронних органів : монографія / Е. А. Єрьоменко // Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України. – Київ : ГС «НФБХУ», 2021. – 222 с.

28. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як ефективний засіб військово-патріотичного виховання школярів і студентів / Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 31–39.

29. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів закладів вищої освіти / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 215–225.

30. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб військово-патріотичного виховання старшокласників / Е. А. Єрьоменко, К. М. Кукушкін // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 273–287.

31. Єрьоменко Е. Бойовий хортинг як засіб оптимізації функціональної підготовки студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / Е. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 19–33.

32. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб прикладної психофізичної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей відомчих закладів вищої освіти / Е. А. Єрьоменко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 128–138.

33. Єрьоменко Е. А. Бойовий хортинг як засіб професійно-психологічної підготовки співробітників правоохоронних органів України : монографія / Е. А. Єрьоменко ; Мін-во освіти і науки України,

Університет ДФС України, Нац. федерація бойового хортингу України. – К : ГС «НФБХУ», 2020. – 138 с.

34. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як система формування готовності співробітників правоохоронних органів до дій в екстремальних ситуаціях / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 110–128.

35. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як чинник формування військово-патріотичних здібностей, фізичної культури та основ здоров'я учнівської молоді / Е. А. Єрмоєнко, І. В. Кузора // *Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. праць. К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2020. Вип. 8 (128) 20. С. 61–69.

36. Єрмоєнко Е. Витоки та історія розвитку бойового хортингу в Україні і за кордоном / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 55–70.

37. Єрмоєнко Е. А. Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Едуард Анатолійович Єрмоєнко. – К., 2016. – 222 с.

38. Єрмоєнко Е. А. Виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять бойовим хортингом / Е. А. Єрмоєнко // *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15 «Науково-педагогічні проблеми фізичної культури /Фізична культура і спорт/»*. – 2019. – Вип. 10 (118). – 2019. – С. 49-56.

39. Єрмоєнко Е. А. Виховна система бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 156–171.

40. Єрмоєнко Е. А. Відкрита заява Едуарда Єрмоєнка про заснування хортингу – національного виду спорту України 17 липня 2008 року / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во України у справах сім'ї, молоді та спорту. Київ : Тренерська рада, 2008. – 7 с.

41. Єрмоєнко Е. Військово-патріотична програма та прикладний хортинг / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / Нац. академія педагогічних наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Українська федерація хортингу. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – С. 10–19.

42. Єрмоєнко Е. А. Військово-прикладний і бойовий хортинг у системі професійної підготовки допризовної молоді, військовослужбовців та правоохоронців / Е. А. Єрмоєнко, С. С. Полторацький // Шляхи удосконалення професійних компетентностей фахівців в умовах сьогодення : матер. міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. 28-29 травня 2020 р. / Мін-во освіти і науки України, Держ. наук. установа «Інститут модернізації змісту освіти», [та ін.]. – Київ, 2020. – С. 527–533.

43. Єрмоєнко Е. Всесвітнє українське земляцтво та діаспора у сприянні розвитку бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 56–79.

44. Єрмоєнко Е. А. Декларація хортингу у світі / Е. А. Єрмоєнко // Колегія Мін-ва України у спр. сім, мол. та сп. : Київ, 2008. – 12 с.

45. Єрмоєнко Е. А. Засади формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді засобами хортингу. *Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. праць. К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. Вип. 10 (80) 16. – С. 38–44.

46. Єрмоєнко Е. А. Значимість цінностей фізичної культури та основ здоров'я для студентів і курсантів, які займаються бойовим хортингом. *Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. праць. К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 11 (119) 19. С. 71–79.

47. Єрмоєнко Е. А. Комплексне використання потенціалу бойового хортингу для забезпечення національної безпеки України в умовах зовнішньої агресії / Е. А. Єрмоєнко // Актуальні проблеми забезпечення національної безпеки та спрощення процедур міжнародної торгівлі : зб. тез IV наук.-практ. інтернет-конфер., 25-31 травня 2020 р., м. Ірпінь – м. Хмельницький / Мін-во фінансів України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Хмельницький : Науково-дослідний центр митної справи, 2020. – С. 18–23.

48. Єрмоєнко Е. А. Концепція розвитку бойового хортингу в системі освіти України : монографія / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Університет ДФС України, ГС «Національна федерація бойового хортингу України. – К : ГС «НФБХУ», 2020. – 122 с.

49. Єрмоєнко Е. Медико-біологічні та морфофункціональні особливості бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 112–121.

50. Єрмоєнко Е. Медико-фізіологічні чинники самоконтролю за фізичним навантаженням на тренуваннях з бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури студентів / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 127–138.
51. Єрмоєнко Е. А. Міжнародні правила змагань з хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Київ : МГО «Міжнародна Федерація Хортингу», 2009. – 85 с.
52. Єрмоєнко Е. А. Навчальна програма гурткової (секційної) роботи «Хортинг» для учнів 1–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Е. А. Єрмоєнко // К. : Паливода А. В., 2012. – 268 с.
53. Єрмоєнко Е. А. Наукове обґрунтування психолого-педагогічних умов виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять бойовим хортингом / Е. А. Єрмоєнко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15 : Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. - Вип. 3 (123). - С. 47-56. - DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2020.3(123).09.
54. Єрмоєнко Е. А. Основоположні принципи бойового хортингу. *Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць*. К. : Паливода А. В. 2018. Вип. 9. С. 22–31.
55. Єрмоєнко Е. А. Особливості самовиховання в бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 40–55.
56. Єрмоєнко Е. А. Особливості фізичної і психологічної підготовки та формування професійних якостей курсантів і працівників правоохоронних органів засобами бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 39–42.
57. Єрмоєнко Е. А. Правомірність застосування службово-прикладних прийомів фізичного впливу системи бойового хортингу в екстремальних умовах соціального характеру у межах необхідної самооборони / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 95–110.
58. Єрмоєнко Е. А. Принципи виконання й методика вивчення базових технічних елементів хортингу: методичний посібник / Е. А. Єрмоєнко // К. : Паливода А. В., 2009. – 87 с.
59. Єрмоєнко Е. А. Психічні процеси в бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 63–72.
60. Єрмоєнко Е. А. Робоча програма фізкультурно-оздоровчих занять з хортингу для дітей / Е. А. Єрмоєнко // К. : Нац. ун-т фізичного виховання і спорту України, 2009. – 32 с.
61. Єрмоєнко Е. А. Система фізичного виховання спортсменів бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 187–205.
62. Єрмоєнко Е. А. Теоретико-методичні засади виховання наполегливості в молодших школярів у процесі занять бойовим хортингом : монографія / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Ін-т проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 191 с.
63. Єрмоєнко Е. А. Технічна підготовка спортсмена бойового хортингу : монографія / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во освіти і науки України, Інститут проблем виховання НАПН України. – ГС «НФБХУ», 2020. – 652 с.
64. Єрмоєнко Е. А. Тренування в хортингу: навчально-методичний посібник / Е. А. Єрмоєнко // К. : Паливода А. В., 2009. – 227 с.
65. Єрмоєнко Е. Філософія бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 82–104.
66. Єрмоєнко Е. Формування фізичної культури та цінностей здорового способу життя студентської молоді як передумова спортивних успіхів у бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 261–274.
67. Єрмоєнко Е. А. Формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді на заняттях хортингом у навчальних закладах / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 6. – С. 115–123.

68. Єрмоєнко Е. А. Хортинг : навчальна програма гурткової (секційної) роботи для учнів 1–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Єрмоєнко Едуард Анатолійович. – Київ : Паливода А. В., 2012. – 268 с.
69. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – національний вид спорту України: метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. – К. : Паливода А. В., 2014. – 1064 с.
70. Зверев А. В. Бойовий хортинг у методиках вдосконалення силових якостей спортсменів різних вікових груп / А. В. Зверев, Е. А. Єрмоєнко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 593–603.
71. Івашковський В. Психомоторика та психо-фізіологічні особливості підготовки спортсменів бойового хортингу / В. Івашковський, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 130–138.
72. Ільницький І. Р. Хортинг та організація навчання / І. Р. Ільницький, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 247–258.
73. Карасевич С. А. Бойовий хортинг як засіб морально-етичного виховання особистості / С. А. Карасевич, Е. А. Єрмоєнко, В. Р. Біла // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 346–357.
74. Кіблицький Р. В. Бойовий хортинг: концептуальні засади розвитку і популяризації в Україні / Р. В. Кіблицький, Е. А. Єрмоєнко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 502–514.
75. Коломєць Г. А. Бойовий хортинг і принципи формування духовно-моральної вихованості учнів / Г. А. Коломєць, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Дерев'янко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 776–793.
76. Колос М. А. Бойовий хортинг: швидко-силова підготовка та оптимізація управління навчально-тренувальним процесом / М. А. Колос, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Сидоренко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 493–502.
77. Кузора І. В. Військово-патріотична програма бойового хортингу / І. В. Кузора, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 840–852.
78. Кукушкін К. М. Методика військово-патріотичного виховання школярів у процесі занять бойовим хортингом / К. М. Кукушкін, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 6–14.
79. Куцкір М. С. Принципи виховання системних вольових якостей спортсменів хортингу / М. С. Куцкір, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бєх І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 108–126.
80. Литвиненко А. М. Бойовий хортинг – комплексна система фізичного виховання особистості / А. М. Литвиненко, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 403–422.
81. Лях В. Інноваційні підходи у боротьбі «Лави на лаву» з учнями козацьких класів і спортсменів бойового хортингу / В. Лях, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 164–176.
82. Ляховець О. О. Бойовий хортинг як засіб виховання патріотизму у дітей дошкільного віку / О. О. Ляховець, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 305–315.
83. Остапенко О. І. Бойовий хортинг як засіб формування у старшокласників готовності до військової служби / О. І. Остапенко, Е. А. Єрмоєнко, А. В. Тішин // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 638–652.

84. Петрочко Ж. В. Хортинг – школа сили і честі юного українця : метод. посіб. / Ж. В. Петрочко, Е. А. Єрмоєнко. – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2016. – 544 с.
85. Полторацький С. С. Бойовий хортинг у впровадженні воїнських традицій українського народу / С. С. Полторацький, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 538–550.
86. Присяжнюк С. Бойовий хортинг та проблема активного відпочинку спортсменів у різні вікові періоди / С. Присяжнюк, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 206–218.
87. Пустолякова Л. Бойовий хортинг у системі навчання фізичних вправ загального розвитку та спеціально-підготовчих вправ на заняттях з фізичного виховання у закладах вищої освіти / Л. Пустолякова, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 187–195.
88. Рудей Д. Ю. Бойовий хортинг у комплексі виховних засобів спортсменів шкільного віку / Д. Ю. Рудей, О. М. Гречаний, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 334–343.
89. Сичов С. Бойовий хортинг та особливості оптимізації управління атлетичним тренуванням у процесі спортивної діяльності / С. Сичов, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 219–225.
90. Сікан В. Ю. Технології здоров'язбереження у методиці хортингу / В. Ю. Сікан, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 284–301.
91. Степанюк А. В. Планування та організація навчально-виховного процесу з хортингу / А. В. Степанюк, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтев // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 325–338.
92. Степура Т. М. Бойовий хортинг як засіб формування специфічних психічних властивостей співробітників правоохоронних органів / Т. М. Степура, Е. А. Єрмоєнко, О. В. Буток // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 173–188.
93. Тішин А. В. Застосування прийомів бойового хортингу при вдосконаленні навчання у вищих освітніх установах правоохоронних органів України / А. В. Тішин, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 296–305.
94. Федорченко Т. Є. Бойовий хортинг і методика проведення занять в умовах здоров'язберігальної педагогіки / Т. Є. Федорченко, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 695–713.
95. Чмелюк В. В. Бойовий хортинг у підрозділах державної митної служби для підготовки співробітників до протидії незаконному переміщенню товарів у районах здійснення операції об'єднаних сил на сході України / В. В. Чмелюк, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Бондарчук // Протидія незаконному переміщенню товарів в районах здійснення Операції об'єднаних сил : тези допов. наук.-практ. семінару, 15 травня 2020 р. м. Ірпінь / Державна фіскальна служба України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 7–25.
96. Чмелюк В. В. Бойовий хортинг як чинник навчання і професійної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості / В. В. Чмелюк, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Бондарчук // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – Ч. 2. – С. 8–23.
97. Шаповалов Б. Б. Перспективи розвитку бойового хортингу як засобу підготовки військовослужбовців правоохоронних органів військової структури до дій з ризиком для життя та здоров'я / Б. Б. Шаповалов, Е. А. Єрмоєнко // Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матер. Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 липня 2020 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2020. – С. 315–322.
98. Шило О. М. Фізичне і морально-психологічне становлення особистості засобами хортингу / О. М. Шило, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтев // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 127–140.

99. Savchenko, A. (2017). Combat horting – educational practice for young people / A. Savchenko, E. Yeromenko // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 88–95.

Yeromenko E. A.

State Tax University, Irpin, Ukraine

SCIENTIFIC ANALYSIS OF MILITARY AND PATRIOTIC EDUCATION OF STUDENTS OF THE SCHOOL GROUP OF BOYO KHORTING

***Abstract.** This scientific article characterizes combat horting as a means of military-patriotic education and the formation of a sense of patriotism of schoolchildren, features of planning the scope and intensity of military-patriotic education of students of sports sections and combat horting clubs in the process of training in a set of educational tools for school-age athletes, analyzed methods and forms of training schoolchildren with the use of modern national sport of combat horting and approaches to determining the nature, content and objectives of educational and sports activities in children's school groups. It is emphasized that successful pedagogical teams of general secondary education institutions do the right thing when they expand the educational functions of parents and involve them in active military-patriotic work. Patriotic upbringing should cover all participants in the educational process, promote the formation of children's and the establishment of teachers and parents of national and universal values, personal qualities inherent in the citizen of Ukraine. The experience of the best secondary schools shows that the involvement of parents in school life, discussion of important issues of educational work, their direct participation in a variety of military and patriotic educational activities allows teaching staff to properly direct their educational work, develop a common line and coordinate educational efforts schools, parents and the public.*

***Key words:** research of military-patriotic education, combat horting, school students, training of young athletes, patriotic education, defense of Ukraine.*